

Štev. 19.

Leto 3.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnishvo:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ

Železničarji so govorili.

Volitve v bolniško blagajno so bile plebiscit, ki je pokazal, da je »Savez« močna organizacija. — Vkljub terorju so železničarji cele države pokazali, da je »Savez« njihova prava organizacija. — Vkljub goljufljam in mahinacijam ima »Savez« večino. — V treh direkcijah je glasovalo za »Savez« 9869 železničarjev. — Člani »Saveza« so se izkazali povsod kot disciplinirani in zavedni borci.

Volitve v bolniško blagajno so končane. »Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije« je šel v boj, da vzame bolniško blagajno in s tem upravo denarja železničarjev iz rok tiste in takšne gospode, ki v žolti organizaciji, v »Udruženju«, vredni in oblačni, govoreč o nacionalnosti in stanovski pomoči — in da upravo tega denarja izroči upravljanju železničarjem samim.

Širokoustenje pred železničarsko maso, kako gospodje »Zvezarji« delajo za dobrobit železničarjev, je tik pred volitvami zavzelo tako ogabno pozicijo, da smo se začudeno spogledovali in spraševali, ali ni tu nastopila paraliza, ali pa je držnost nesramnega zanikanja tako velika, da smo te ljudi šteli kljub vsemu še za preveč poštene. Zakaj, niso hoteli vedeti za nobene sklepe centralne uprave bolniškega fonda v Beogradu, ki je v rokah »Zvezarjev«, ki so vse naše predloge kratkomalo vrli v koš, ki so vse sklepe oblastnega odbora ljubljanske direkcije, kjer ima »Savez« večino, kratkomalo razveljavili. Dasi je v zapisnikih seje te uprave vse uradno zabeleženo, kako in kdo je proti koristnim železničarjev glasoval in sklepal, niso hoteli tega vedeti in so celo imeli korajžo migati z rameni, češ, če ni to vse ponarejeno? Da niso hoteli dati 100odstotne hranarine železniškemu delavstvu, da niso hoteli dati odškodnine mudečim se železničarjem v ambulanci, da niso hoteli v Kranjski gori postaviti za železničarje zdravilišča, dočim so po Dalmaciji in drugod kupovali za visoke cene neporabne palače, da niso hoteli plačevati železničarjem cele oskrbe na Golniku in v drugih zdraviliščih ter tako štedili železničarski denar gospodi. O tem niso ničesar govorili, pač pa so na široko lagali o 1.500.000 dinarjih, češ, da smo jih mi prihranili in oddali v Beograd. Da je teh 1.500.000 Din bilo naravnost vzeto slovenskim železničarjem po volji centralne uprave, kjer so »Zvezarji« gospodarji, se niso opravičevali, pač pa so, misleč, da so železničarji tako nezavedni in da ničesar ne znajo sami izračunati, to porabljali za agitacijo proti našim kandidatom.

Poleg vsega tega so železničarji pokazali, da je njih volja, da sami upravljajo s svojo bolniško blagajno. Tu so pokazali, da je resnično geslo: »naša moč je v nas samih«, ter so odglasovali za kandidate »Saveza«.

Pa tudi v zagrebški in sarajevski direkciji so govorili železničarji in povedali, da je »Savez« njih razredno-bojevna organizacija. In če bi v zagrebški direkciji storili svojo dolžnost tisti, ki povsod govore in povdarjajo o razrednem boju, o akcijah in druge revolucionarne fraze — do revolucionarnih dejanj je pa zelo daleč — bi tudi v zagrebški direkciji imeli absolutno večino. To so tisti nezavisni, ki so napovedali bojkot volitvam v bolniško blagajno, češ, da je to drobček, za katerega se ne izplača vojskovati. Ali pa — kdo ve, jih mi morda precenjujemo in bi kljub njihovim udeležbi ne imeli absolutne večine, ker če jih v celi zagrebški direkciji,

ki šteje tudi Dalmacijo, ni 1964 s simpatizerji vred, potem nimamo več o njih kaj govoriti. Pokazali niso — in morda s svojega stališča imajo prav, da ne pokažejo svoje »moči«. Eno pa je, krivda je na njih, da v zagrebški direkciji železničarjem gospodarijo še naprej »Zvezarji«. To, kar so delali razni načelniki in progovni mojstri, je tako nezaslišano, da smo vložili zahtevo po razveljavitvi in se bodo tam vršile še enkrat volitve. Takrat pa morajo vsi železničarji v zagrebški direkciji spregovoriti. Tudi nezavisni. Ali so za plačkanje železniškega denarja, ali so proti plačkanju in da ga oni sami upravljajo. Drugega gesla ni.

V sarajevski direkciji pa smo samo za 54 glasov v manjšini za uradniško listo. In po krivdi načelnika v Mostaru, ki ni hotel dati glasovnic ter so volilci v kuverte dali samo naše kandidatne liste, katere je pa komisija zavrgla. Teh glasov je 184. Isto v Doboju, kjer je zavženih 124 glasov. Skupaj torej 308 glasov, ki bi odločili našo zmago. Tudi tukaj smo vložili pritožbo in se morajo v Mostaru in Doboju vršiti nove volitve, ali pa teh 308 razveljavljenih glasov priznati.

»Savez«: V ljubljanski direkciji 5987, v zagrebški direkciji 2026, v sarajevski direkciji 1856, skupaj 9869 glasov.

»Zveza«: v ljubljanski direkciji 4091, v zagrebški 3990, v sarajevski 1093, skupaj 9184 glasov.

Uradniki z opozicijo zveze: v sarajevski direkciji 1910, skupno 1910 glasov.

Klerikalci: v ljubljanski direkciji 517, skupno 517 glasov.

Hrvatski radnički savez: v zagrebški direkciji 2867, skupaj 2867 glasov.

Torej kljub terorju, hišnim preiskavam, raznim drugim mahinacijam in grožnjam ima »Savez« v treh direkcijah 9869 glasov ter je dobil 700 glasov več kot »Zveza«, ki trdi, da ima v teh treh direkcijah organiziranih 18.000 železničarjev.

Kar s ponosom in radostjo povemo, je pa še to, da je zaupniški aparat »Ujedinjenega saveza železničarjev« in vse naše članstvo bilo na svojem mestu! Že drugi dan po volitvah smo imeli poročila in, kakor vidimo iz rezultata, točna poročila. Naši zaupniki so poročali točno in hitro. Že takrat smo vedeli, da imamo v ljubljanski oblasti nad 6000 glasov. In ker se je mnogo naših glasovnic razveljavilo pri štetju, a vseh le ni šlo razveljaviti, je ostalo oficijelno še vedno 5987, torej 2000 več nego »Zvezarjev«. — »Prosvetna zveza« je dobila samo 517 glasov. Poslanec Žebot je proti temu protestiral in bi menda rad, da se volitve razveljavijo. Nam je prav. Železničarji bodo potem glasovali za »Savez« še bolj in vzeli še teh 517 glasov.

Kdaj bodo oficijelno objavili rezultate volitev, ne vemo. Sicer ga niso objavili tudi pri prvih volitvah, nego samo rekli, da je »Savez« imel večino. To menda naredi tudi sedaj. Eno pa je, da si v sarajevski direkciji in v zagrebški moramo tudi priboriti večino. Mi moramo centralni upravni odbor preiskati,

kako je delal in moramo železničarjem dati, kar železničarji potrebujemo. Kdor hoče drugače, dela proti delavskim interesom, proti koristim železničarskega delavstva in nameščenstva.

Te volitve so pokazale, kako koraka »Ujedinjeni savez železničarjev« med železniške delavce in nameščenstvo z geslom: V boj, v borbo

za naše pravice! Po celi Jugoslaviji gre njegov korak in ko bo vse v njegovih vrstah, tedaj železničar ne bo več tožil, da se mu dela krivica, da se ga zatira, nego bo rekel odločno in ponosno: »To smo mi!« Da se to čim preje zgodi, samozavestno na delo in energično ustvarjamo naše čete. Kdor dela proti, dela za kapitalistične interese!

Strokovno organizirano delavstvo množi svoje vrste.

(Iz polletnega poročila Strokovne komisije za Slovenijo.)

Odkar se je vršil letos v februarju kongres Strokovne komisije za Slovenijo, se je delavstvo zavedlo še bolje, da treba pomnožiti in okrepiti svoje bojne vrste. Dasi je na potu mnogo zaprek, mnogo kontraagitacij, dasi se kapitalizem po svojih agentih trudi na vso moč, da bi odvrnil delavstvo od vstopa v razredno-bojevne organizacije in ga pritegnil v svoje žolte in druge tem podobne organizacije ali kjer bi ga držal bolj sigurno v rokah, pa da se sploh ne organizira, se delavstvo krepko ustavlja in stopa v razredno-bojevne organizacije.

Tako sta se tekom tega polleta ustanovili dve novi organizaciji in sicer »Organizacija dimnikarjev za Slovenijo« in »Organizacija strojnikov in kurjačev za Slovenijo«.

»Savez Metalnih Radnika« krepko množi svoje vrste in prodira v vse delavnice in obrate, sklepa dobre kolektivne pogodbe ter ustanavlja nove podružnice in vrši borbo, kakor jo mora vršiti sploh razredno-bojevna organizacija.

»Zveza živilskih delavcev« je istotako narasla in organizirala mesarske pomočnike ter druge v nekaterih obratih, kjer dosedaj organizacije sploh še bilo ni.

»Osrednje društvo lesnih delavcev« istotako postavlja organizacije v obratih, kjer dosedaj niso bile in vrši sestanke s tapetniki in stavbeniki.

»Osrednje društvo oblačilnih delavcev« je organizacija, ki je vodila mezdnji boj uspešno in pomnožila svoje članstvo.

»Monopolski delavci« korak za korakom prodirajo v vrste nezavednih delavk in delavcev in kakor pričajo sestanki, je delo sicer trdo, a rodi uspehe.

»Zveza Rudarjev Jugoslavije« se veča. Ustanovila je med tem dve podružnici po 56 in 74 članov ter tudi v drugih podružnicah narašča. Delo med rudarji je težavno. Spiritizem in šundlitura, ki se širi med to maso najbolj izkoriščanih, je postal tako vpliven, da treba postaviti tudi proti temu svoje moči.

»Splošna delavska zveza Jugoslavije« (Ors) stoji trdno in so se v mnogih podružnicah člani pomnožili. Stavka steklarjev je pa dala še večjo odporno silo.

»Privatni nameščenici« stalno svoje vrste množijo. Akcije za osemurnik in za odpiranje in zapiranje trgovin in obratov so bile na višku in sodelovale so pri tem vse druge organizacije.

»Ujedinjeni Savez Železničarjev« pa je svoje vrste pomnožil zelo in njegove akcije proti redukcijam so izzvale v kapitalističnih krogih nezadovoljstvo. Z zaplenjevanjem pisem, s šikaniranjem predsednikov in tajnikov podružnic se trudijo ustrahiti delavstvo in funkcionarje. Doživljajo pa baš nasprotno. Vrste se množe.

Na kongresu v februarju letošnjega leta je Strokovna komisija štela 5633 članov. Sedaj, 1. julija 1928 šteje 6963 članov. Torej narast za 1330 članov. In to ni malenkost, povdarjamo, ako se vzame v obzir težave, s katerimi je imel računati novoizvoljeni odbor.

V drugi polovici, torej od 1. julija tl. naprej, so pa še razveseljivejši uspehi in prihodnji plenum, ki bo razpravljal o tem, bo konstatiral, da se je začelo delavsko strokovno gibanje zares konsolidirati, jačati in postajati faktor, s katerim bo buržuazija imela računati. Vidno je, da razna zlobna ščuvanja rznovrstnih temnih elementov nimajo uspeha. Delavstvo ve in čuti, kakšni so tisti, ki — milo rečeno — opravljajo.

Strokovna komisija je vršila razne akcije, protestne shode v Mariboru, Ljubljani in v Celju, strokovne konference v Mariboru, Ptuju, Trbovljah, Jesenicah in Celju. Volitve delavskih zaupnikov so pokazale, da so razredne organizacije med delavstvom priznane, ker je večina delavskih zaupnikov organiziranih v razredno-borbenih organizacijah, kar je ponos Strokovne komisije kot vrhovnega Strokovnega foruma v Sloveniji. Poleg tega je bilo nešteto intervencij, protestov v vsakodnevni obliki, sestanki, kar ni mogoče vsega naštetih, ker bi to zavzelo preveč prostora. In vse te intervencije so bile izvršene v korist prizadetih delavcev-članov. Sestanki so razpravljali o potrebi strokovnih organizacij in širili zavednost delavcev.

Plenum je sklenil poleg drugih važnih hsklepov pozvati vse sodruge, posebno intelektualce, ki so za konstruktivno delo in hočejo, da bi si proletarijat priboril tudi vsakdanje pravice in da si iste očuva, da se v svojih prostih urah posvetijo delu krepitve strokovnih organizacij in vzgoje delavstva.

Vse strokovni komisiji priključene zveze pa naj še bolj aktivno in energično delajo za povzdigo in razširjenje svojih organizacij. Treba imeti pri vsem tem jasno sliko pred seboj, da je Strokovna komisija zbor delegatov-funkcionarjev posameznih zvez in obratno. Ti delegati-funkcionarji morajo s svojim delom in s svojo odločnostjo dati Strokovni komisiji avtoritativno moč v taki meri, da se sklep Strokovne komisije mora smatrati kot zakon in izvesti brez obotavljanja. Tako bodo strokovne organizacije stale pred kapitalisti, t. j. pred Zvezo industrijalcev silnejša bojovna moč. Članstvo strokovnih organizacij pa mora svoje funkcionarje, sodruge, ki jih je izvolilo, braniti pred vsakimi lažmi in obrekovanji, ker s tem brani moč in ugled svoje organizacije.

Železničar mora imeti jeklene živce. Stalno uživanje prave kave pa jih uničuje. Skrbna žena kuha zato za zajuterk žiko, ki živce naravnost pomladi. Ime »žika« zadostuje. Napišite to ime v nakupovalno knjižico in dobiš pravo žiko v rdečih zavitkih.

Protestni shod mariborskih železničarjev.

Zahteva po ukinitvi nasilnih odtegljajev za Nab. Zadrugo. — Protest proti preganjanju zaupnikov.

V petek, dne 21. septembra 1928 se je vršil v Götzovi verandi javen protestni shod, na katerem sta poročala centralni tajnik s. Stanko in poslanec s. Petejan.

O ukrepih centrale glede ukinitve nasilnih odtegljajev poročamo na drugem mestu. Tu ugotovljamo le, da so mariborski železničarji z ogorčenjem obsodili ponovni atak uprave na uboge železničarje, katerih zaslužek že davno ne zadošča za preživetje. Marsikatera prikra je padla na račun sedanjega režima, pod katerim se je začelo nad uboge delavce ponovno pošiljati žandarmerijo in detektive, začelo ponovno z odpusti. Vendar vse to delavstva ni in ne bo preplasil, ampak jednoglasen je bil sklep vseh prisotnih: na vsak napad, preganjanje in odpuščanje naših zaupnikov in organizacij bomo odgovorili s pojačano agitacijo za organizacijo, da spravimo v Savez vse še neorganizirane delavce, da združimo ves železniški proletarijat v močni bojni fronti. O referatih so bile soglasno sprejete sledeče resolucije:

Ministrstvo saobračaja

Beograd.

Ministrstvo financ je izdalo uredbo o izmenama i dopunama uredbe o nabavljajkim zadrugama od 15. decembra 1920 ter s čl. 14 te uredbe odreja obrazovanje kapitala Saveza nabavljajkih zadrug s tem, da se odteguje uradnikom po 10.— Din, delavcem in ostalim drž. uslužbenecem po 5.— Din skozi 36 mesecev. Železničarji, zbrani na javnem protestnem shodu dne 21. septembra 1928 v dvorani »Union« v Mariboru ogorčeni protestiramo proti temu odtegovanju od naših itak življenjskim potrebam zdaleka več ne zadoščujočih prejemkov, brez naše privolitve ter ga smatramo za novi udarec, ki naj še bolj poslabša gmotno stanje železničarjev.

Istočasno pa opominjamo upravo na dejstvo, da do danes še niso iz-

plačane razlike, katere nam dolguje že od leta 1923 in da še vedno staropokojenci čakajo na prevedbo in pri tem umirajo lahote in bede.

Na shodu zbrani železničarji zahtevamo energično da:

1. Ministrski svet ukine čl. 14 uredbe o spremembah in dopolnitvah nabavljajke zadrug, ker minister financ prekorači s fin. zakonom odrejeni delokrog ter da se prispevki ne odtegnejo, v kolikor so odtegnjeni, pa povrnejo.

2. Da se v prihodnjem proračunu ustavi potreben kredit za izplačilo vseh dolgujočih razlik nastavljenem in delavcem.

3. Da se izdela takoj zakonsko pooblastilo, na podlagi katerega se naj staropokojence, profesioniste in milošinarje prevede na dinarsko upokojnino.

Ministrstvo notranjih del

Beograd.

Dne 4. in 5. septembra so se vršile po vsej Sloveniji številne hišne preiskave stanovanjskih in uradnih prostorov po čl. 1 zakona o zaščiti države, kjer so bili v prvi vrsti prizadeti po zakonu izvoljeni delavski zaupniki in funkcionarji delavskih organizacij, ki stoje na stališču razrednega boja.

Železničarji, zbrani na javnem železničarskem protestnem shodu dne 21. septembra v Mariboru ogorčeni protestiramo proti temu nasilju, ki ima očividni namen delavstvo s strahom pred preganjanjem odvrnati od svojih po zakonu dovoljenih organizacij, ki zastopajo interese železničarskega proletarijata, kar tudi dokazuje dejstvo, da se je povodom teh preiskav zaplenilo legalno last strokovnih organizacij, vsled česar smatramo te zaplenitve protizakonične in zahtevamo energično, da se zaplenjeno last organizacijam takoj vrne, preganjanja pa takoj ustavi in ne krši dalje z ustavo in še veljavimi zakoni zagwarantiranih svoboščin delavstva.

Kako so se vršile volitve v Zagrebški direkciji

Prinašamo vlogo, ki jo je nas sekretariat poslal ministru:

Gospodu ministru saobračaja
Beograd.

Podpisani sekretariat je primoran radi nepravilnosti in zloupotreb, učinjenih povodom volitev v bolniški fond saobračajnega osebja na teritoriju direkcije Zagreb z namenom, da se vpliva na volilce, oziroma, da se izfalzificira rezultat v korist jedne grupacije kandidatov na škodo druge, predložiti Vam pritožbo proti tem

volitvam s prošnjo, da se volitve razveljavi in razpiše nove volitve.

Da dokažemo nepravilnosti in zlorabe, predlagamo v prigrabu izvlečke pisem naših zaupnikov iz posameznih mest, iz katerih smo bili doslej obveščeni o zlorabah in nepravilnostih. Zajedno pa prosimo, da se z nepristransko preiskavo naše navedbe preiščejo ter na podlagi rezultatov proti krivcem postopa.

Istočasno z vlogo za razveljavljanje volitev in razpis novih pa predla-

Kaj moramo železničarji ukreniti, da nam bo boljše?

(Dalje.)

Panogi s tako vzvišeno nalogo, kot jo imajo ravno delavska kulturna društva, bi se moralo od strani vseh pripadnikov del. razreda, ki vsaj malo z lastnimi močmi mislijo, posvečati največjo pozornost in podporo. Ne smelo bi biti razredno zavednega člana med delavskim razredom, ki bi ne bil član tudi delavskega kulturnega društva in to s svojo družino vred. Ne smelo bi biti očeta-proletarca, ki se sicer v pokretu, bodisi v strokovnem, gospodarskem ali političnem udejstvuje, ne da bi bil ob enem tudi član kulturne organizacije. Ali največkrat delajo naši sodruzi še to neodpustljivo napako, da pošiljajo svoje otroke v razna meščanska telovadna in športna društva, češ, naj ima malo razvedrila, saj ko bo dorastel, bo že sam sprevidel, kam pripada. To je eden naših največjih grehov, ki spremlja nas in bo spremljal po naši krivdi še naše otroke skozi življenja trnjevo pot. Vse dotlej, dokler ne bomo začeli samo proletarsko zavedno govoriti ter začeti proletarsko zavedno tudi delati. Najprvo doma, sami pri sebi napravimo v tem oziru red. Potem pa pri drugih. Tvoj, torej proletarski otrok, nima ničesar iskati med otroci meščanskih staršev. Tudi razvedrila tam ne najde. Kako tudi naj ga najde med nasprotniki, da ne rečem celo sovražniki delavskega razreda, ki ne zamudijo nobene še tako male prilike, da se utrdijo, vedno le na škodo delavskega razreda, samo da ta delavski razred čim dalje ostane v temi in brezpogojni odvisnosti napram me-

ščansko kapitalističnemu razredu. In v taki družbi naj se zabavajo, naj se vzgajajo, naj si iščejo razvedrila naši otroci, bodi nositelji razrednega pokreta, razredne ideje? V taki družbi naj naš naraščaj vzraste v ponosne, samozavestne, zavedne člane delavskega razreda? Nemogoče, človek dragi, da se giblješ in razvijáš ti, nemogoče, da se giblje, razvija in izobražuje tvoj otrok med onimi, ki tebe in njega smatrajo vedno za manjvredno bitje, ker nič ne poseduješ drugega kot svoje roke. In še teh ne moreš porabiti tako, da bi si zagotovil človeka vredno življenje. Preziran si ti in tvoj otrok od vseh in povsod kot nemanič, kot objekt, ki je tukaj samo za izkoriščanje in ko si izmožgan dovolj, da se te zavrže. Naš naraščaj, naši otroci, se morajo razvijati, izobraževati in razvedriti edino le v okviru svojega lastnega razreda, v družbi sebi enakih, v družbi onih, ki stremijo za tem, kako podjarmljene in zaslužnjene osvoboditi ter jih pripeljati iz teme in nižin življenja na solnce svobode, bratstva in enakosti za vse. To je naloga delavskih kulturnih društev.

Ce sem prej opozarjal na važnost ene in druge panoge v razrednem pokretu, potem morem samo še reči, da je kulturni napredek delavskega razreda po mojem prepričanju na prvem mestu. Na prvem mestu zategadelj, ker je izobrazba delavskega razreda šele podlaga vsemu nadaljnjemu razvoju razrednega pokreta. Podlaga zdravi razredni proletarski miselnosti, brez katere je idejno stremljenje za nečem višjem, boljsem in pravičnejšem nemogoče. In če sem nadalje trdil, da ravno železničarji v tej ali oni panogi veliko grešimo radi tega, ker se zanjo ne zanimamo, potem si dovoljujem še dodati, da grešimo železničarji napram kulturnemu pokretu največ. To mojo težko trditev hočem seveda tudi dokazati.

gamo, da se istočasno ukine dosedanja pravilnik o volitvah in izdela novi, ki naj zagarantira:

1. Proporcionalni volilni sistem.
2. Popolno kontrolo celokupnega volilnega postopka po predstavnikih vseh grupacij, ki bi se udeležile volitev v bolniški fond.

3. Popolnoma svobodne volitve v katerih naj se prepreči vsako izrabljanje službene oblasti in položaja. Oblastni sekretariat USZJ Zagreb.
Zagreb-Sava. Skladiščni delavci niso glasovali neposredno niti svobodno. Poslovodja skladišča je sam zbral glasovnice ter jih odnesel na kraj glasovanja.

Ogulin. Na postaji Plaški sekcijski delavci sploh niso glasovali, ker jih niso pustili njihovi pazniki. Ti so jim namreč rekli, da s savezovimi glasovnicami ne morejo glasovati, ker so komunistične. V kolikor je kdo glasoval z našimi glasovnicami, se teh ni odposlalo na pristojno mesto.

Jasenovac. Sekcijski delavci sploh niso glasovali po predpisih. Progovni mojster je naročil, da naj en delavec na progi zbere glasovnice ter jih prinese njemu v pisarno. Neposrednega in tajnega glasovanja sploh ni bilo.

Sunja. Postajenačelnik je razširil vest, da smo komunisti in da se za našo listo ne sme glasovati. Ker se je železničarjem reklo, da bo naša lista razveljavljena, jih veliko število sploh ni glasovalo.

Bjelovar. Progovni nadziratelj Habdija je raznašal glasovnice nacionalne organizacije in podučeval ostale nadziratelje, kako naj jih poberejo. Nadziratelj Katič je silil delavce, da so pred njim zaprli kuverte s glasovnicami in je tako kontroliral, za koga so glasovali.

Pakrac. Delavci te postaje sploh niso glasovali. Predpostavljeno so glasovnice za nje prejeli in jih odposlali na volilno komisijo.

Perušić. Predpostavljeno so tu stalno razširjali vest, da je lista saveza komunistična in da se za njo ne sme glasovati.

Zabok. Prometni uradnik Borovčak je sam izpolnil glasovnice za nacionalno organizacijo ne da bi o sobje glasovalo. Popis volilcev je naredil že 9. septembra.

Bedekovića. Postajenačelnik ni odposlal naših glasovnic volilnemu odboru z motivacijo, da nič ne ve o volitvah in da nima nikakih navodil.

Gračac. Na dan volitev se delavcem sploh ni povedalo, da se bodo volitve vršile. Njihove glasovnice pa so se izpolnile v pisarni brez njihove vednosti s kandidatskimi listami nacionalne organizacije ter že jutraj odposlale v Zagreb. To sta izvršila neki g. Prpić in Knežević.

Osijek. Načelniki so govorili železničarjem, da naj ne glasujejo za našo listo, ker je komunistična. Pred-

postavljeni so trdili, da bo oni, ki bo glasoval za našo listo službeno preganjan.

Volinje. Dva delavca iz druge postaje, ki sta bila ta dan službeno v Volinjah, sta hotela pri g. načelniku glasovati. Najprvo je bil načelnik pripravljen prevzeti kuverte, ko pa je videl, da so te kuverte drugačne kakor od nacionalne organizacije, kuverti ni hotel prevzeti z motivacijo, da ne moreta tu voliti, ker spadata v stalež druge postaje.

Velika Gorica. Postajenačelnik ni hotel prevzeti naših glasovnic, češ, da so komunistične. Osojbu je rekel, da bo najprej vprašal dr. Šibla v Zagreb, ali se te glasovnice sme sprejeti in pri tem je ostal. Osojbe se kasneje ni pozvalo več k glasovanju, ter ne vemo, kak odgovor je dal dr. Šibel.

To je mal izvleček iz poročil, kako je na teritoriju zagrebske direkcije ves službeni aparat nastopil proti nam, da pripomore k zmagi zvezarjem. Žal moramo konstatirati, da se je v enotno fronto proti nam postavilo tudi vodstvo nezavisne organizacije, ki je pozvalo svoje člane, da se volitev ne udeleže in je s tem indirektno glasovalo za zvezarsko listo ter se izjavilo s tem, da se strinja s dosedanjim slabim položajem v bolniški blagajni.

Ujedinjeni Savez zahteva, da se volitve razveljavijo in razpišejo nove, svobodne volitve, kjer bo dana delavstvu možnost, da svobodno izrazi svojo voljo.

Strah ima velike oči!

Strah ima velike oči!

Volitve v bolniško blagajno so minule seveda ne v zadovoljstvo direkcije in Zvezarjev.

Ves teror, preiskave in protokoli niso imeli uspehov. Zvezarjev ni rešil ne Dežman z zlato medaljo, ne uradniki in tudi ne privesek profesionistov; pri volitvah so grozno pogoreli.

In sedaj pa se je po težki, prečuti noči, polni skrbi in naklepov pojavila v glavi visokega gospoda misei: Bolševizem je na pohodu — zavzemimo proti njemu energično mere, da bo nevarnost pravočasno uničena. In rodila se je strogo zaupna okrožnica, ki je bila še bolj strogo zaupno razposlana le najvišjim glavam na največjih jedinicah v direkciji, da pazijo na ta nevaren pokret in o vseh ugotovitvah takoj poročajo na merodajna mesta.

Gospodje! Vemo, da tak poraz boli, vemo, da je potreba najti zdravila za smrtno bolnega bolnika. Pa zagotavljamo vas, da tudi ta injekcija bolniku ne bo podaljšala življenja, pa tudi nas ne bo niti za en tre-

V Sloveniji imamo že dolga leta delavske kulturne organizacije pod imenom »Svoboda«, ki se zadnje čase prav lepo razvija. Ima prav lepo število podružnic po celi Sloveniji, po vseh večjih in malih delavskih centrih. Ima tudi razne odseke in pododseke, ki se več ali manj vsi zadovoljivo razvijajo. Ali napačno bi bilo misliti, da so tukaj zastopani tudi železničarji tako, kot bi bilo po njih številu in možnosti pričakovati. Železničarjev je v »Svobodi« včlanjenih tako revno število, da tega niti tukaj ne zapišem. To bom storil še le takrat, ko se ta številka toliko popravi, da nas ne bo pred ostalo delavsko javnostjo sram. Danes se pa moramo pred ostalim delavstvom samo sramovati.

Drugi dokaz: Delavska zbornica je ustanovila delavsko knjižnico v Ljubljani, Gradišče št. 2. Knjižnica ima bogato izbrano raznih knjig in težko si izmisliš kako knjigo, ki bi je ne dobil v tej delavski knjižnici in celo ceneje kot pa v drugih knjižnicah. In članstvo narašča v tisoče in tisoče raznih stanov in poklicev. A železničarji? Kako smo pa mi tukaj zastopani, kako mi pospešujemo izobrazbo med nami samimi v našo in celega delavskega razreda koristi? Dasi smo v Ljubljani po številu najmočnejši člen delavskega razreda in v strokovnem pokretu na prvem mestu, smo kot čitatelji delavske knjižnice tako žalostno zastopani, da si tega zopet ne upam zapisati. To nam jasno kaže, da železničarji ne stremimo za izobrazbo, za znanjem za napredkom itd. Mi bi radi samo uspehe in to takoj, in popolni uspeh, drugače je pa vse skupaj za nič. Nimamo smisla za ustvarjanje podlage — fundamenta, ki omogočijo napredek in uspehe. Jaz pravim, da smo mi do uspehov še daleč in če ne bomo upoštevali teh skromnih nasvetov ter jih izvajali, smo do uspehov še strašno daleč.

Nočem pa seveda s tem reči, da železničarji sploh ničesar ne čitajo, da se sploh za nič na svetu ne zanimajo, kakor samo za službo in zelodec. O, ne! Tega pa ne trdim. Prav rad priznam, da tudi železničarji prav radi čitajo in vse kar dobijo pod roke. Tako čitajo razne knjige in romane iz raznih starih knjižnic, kjer seveda ni na razpolago kake Marksove ali slične knjige iz delavskega razrednega gibanja. Radi čitajo »Slovenca«, »Jutro« in »Slov. narod«. In če ga vprašam, zakaj ne čita delavskega časopisa, ti modro odgovori, da je v tem več notri. Seveda je v meščanskem listu več notri, to pa zato, ker ga čitajo in vzdržujejo (poleg delavcev) vsi premožni meščanski sloji in če treba, ga podpirajo s takimi vsotami, da bo lažje pisal v njihovo korist ter še lažje svoj list razširil ter razvil svoj list tako, da ga ti celo občuduješ, ker je tako veliko novic notri. Zraven ga pa še podpiraš ti v svoji nevednosti in mu omogočaš razmah in upliv na vso javno mnenje, katero se zasuče vedno ravno po zaslugi teh mogočnih časopisov v korist ene klike, ki je tebi najbolj nasprotna in sovražna. Drugi je pa zopet tako moder in pravi, da bo že naročil tudi on delavski list, ampak takrat, ko bo dnevnik. Torej, dokler ni dnevnik, dokler časopis ne more nuditi čitatelju tega, kar ga zanima, naj ga vzdržujejo drugi. Ko bo pa enkrat dnevnik, bog zna po kakšnih žrtvah posameznikov in zavednejših sodrugov boš tudi ti vzel v roke delavski časopis ter ga eventualno ocenil, da li piše po tvojem okusu in ali ima tudi to notri, kar ti rad čitaš. Ali ves ta čas, dokler ni delavski časopis dnevnik, boš ti čital in pomagal vzdrževati časopis tvojih sovražnikov in preganjancev ter tako ovičal sam sebe vrv okoli vratu. Sam sebi in tvojim prijateljem sotrpinom. In to smatraš ti za zavednost! (Dalje prihodnjic.)

nutek ustavila na naši jasno načrtani poti.

Vemo, da morele naše funkcije, zaupnike in člane blatiti, preganjati, odpuščati, a 6000 mož močna armada borcev v Sloveniji bo korakala neomajno naprej, združevala okoli svoje zastave vse zatirane in izkoriščane ter jih vodila boljši bodočnosti nasproti.

Gospodje se norca brijejo iz železničarjev!

G. Tancig, prometni šef v Mariboru, je prijavil ljubljanskemu šefu prometne službe, g. Vehovcu, sledeči strašni slučaj:

G. šefu prometne službe
v Ljubljani.

Prvi sprevodnik vlaka 514 dne 18. tm. je imel oblečen vrhu službene bluze kratek civilni suknič, kar je napravilo vsekakor čuden vtis. Ne vem, kje tiči vzrok, omenjam le, ker mi pri drugih potniških vlakih pada v oči.

Tancig, šef prometne službe.

Prometni šef v Ljubljani, g. Vehovec, je nato izdal dne 23. septembra sledeči ukaz:

Postaja Ljubljana, glavni kolodvor.

V izsleditev prizadetega sprevodnika z nalogo, da takoj dokazilno obvestite celokupno vlakospremno osebje brzih in potniških vlakov na predpisano službeno obleko pri teh vlakih, kakor to direkcija zahteva. Ob enem naročam, da se morajo odselej vsi vlakospremniki potniških in brzih vlakov pri nastopu službe predstaviti notranjemu uradniku, ki ima nalog osebje pregledati, ako je dotični pravilno uniformiran. Ako se kakega zaloti, da nima primerne

Sodrug železničarji! Na okrožnico, da je treba strogo paziti na nezadovoljne elemente in hujskače, odgovorite: Ne samo 6000 volilcev razredne liste, ampak 6000 članov bomo zbrali v Savez v Sloveniji, ker se zavedamo, da nam bo mogoče le v skupnosti osvoboditi se svojih iskorisčevalcev.

službene obleke za potniške vlake, naj se istega takoj odtegne od osebnih vlakov in se ga dodeli tovornim vlakom toliko časa, dokler si ne bo nabavil primerne službene obleke. Na običajne izgovore, češ, da še ni dobil nikake odškodnine za nabavo službene obleke, se sploh ne sme ozirati.

V točno upoštevanje in dokazno izvršitev tega naloga.

Notranji prometniki so za točno izvršitev tega naloga osebno odgovorni.

šef saobračajne službe Vehovec, l. r.

Priobčimo ta dva fermana; prvega za to, da železničarji spoznajo, kar predpostavljamo »pade« v oči pri vlakih (to, da ima sklad. ali prog. delavec Din 3.— urnine, da vlakospremnik ne dobi premika, da se ukinja dopust itd., to seveda ne pade v oči) drugega, pa za to, ker je tipičen izraz mišljenja in »razredne zavesti« predpostavljenih. Ukaz je tu — če je izvršljiv, to nas, »ki spadamo med gornjih 10.000 na železnici«, ne briga. Ti uboga para glej, kje in kako dobiš denar, da ukaz izpolniš, če ne, pa izvajaš konsekvence, idi nazaj na zavoro (tam se lahko voziš raztrgan), ali pa ti je na razpolago rudl v skladišču.

Kdo jih razume?

Spodaj prinašamo okrožnico, s katero je generalna direkcija izdala odlok, da se ustavi s takojšnjo veljavnostjo dovoljevanje dopusta ter se daje železničarjem »salomonski nasvet«, da naj izrabljajo v bodoče dopust tedaj, ko bo promet minimalen.

In ljubljanska direkcija je storila še en korak naprej ter odredila, da stopi odselej vsako leto 15. septembra zabrana izrabe dopusta v veljavo.

Gospodje! Ko so poleti delavci prosili dopust, se jim je dejalo po nekod, »da nema nadomestnika«, drugod zopet, da naj počakajo na jesen. Naši vlakospremniki, kretniki in premikači bi imeli o izrabi dopusta povedati marsikaj. Po leti se dopust ni dal, v jesen se dopust uradno zabrani in tako bo kmalu lahko ves svet blagoslavljaval jugoslovanske železničarje, da imajo kar po 15 do 45 dni dopusta letno, jugoslovanski železničar pa od tega dopusta ne bo mogel izrabiti niti en dan. Izvzeti bodo seveda direktorji, načelniki in uradniki I. kategorije, ki bodo lahko dopust izrabili, ker je dokaz, da so zelo lahko nadomestljivi, če pa hoče en kurilniški delavec na dopust, pa bo že rednost prometa v nevarnosti.

Okrožnica direkcije glede dopustov se glasi:

Razpis št. 121-I-1928.

Vsem službenim edinicam.

Od generalne direkcije državnih železnic v Beogradu smo prejeli pod št. 66.095 z dne 14. septembra 1928 odlok sledeče vsebine:

Generalna direkcija je utrdila, da službene jedinice odobravajo od-

sustva i puštaju službenike na odsustvo u jesen, kada je najjača sezona saobraćaja, usled čega u veliko trpi služba, odnosno urednost saobraćaja.

Direkcija će odmah a i u buduće obustaviti odobravanje odsustva za vreme jakog jesenjeg saobraćaja odnosno odobriti samo i zaista hitnim i bezuslovno potrebnim i iznimnim slučajevima.

Službenike treba upozoriti i obavestiti, neka u buduće polaze na odsustvo u vreme kada je saobraćaj minimalen, jer se u jesenjoj sezoni jakog saobraćaja ne će nikome odobriti odsustvo.

Prednji odlok je s takojšnjo veljavo strogo upoštevati in o vsebini istega dokazno obvestiti, podrejeno osoje. Do pbreklica bo dovoljevala odsotnosti in odmora le v res nujnih slučajih samo direkcija na pismeno vlogo, ter mora vsak prosilec nujnost dokazati s pismenim potrdilom.

Zabranjena izraba odsotnosti in odmora stopi vsako leto v veljavo s 15. septembrom in traja do preklica.

Direktor: Inž. Knežević, s. r.

Železničarji! Naj bo ta okrožnica resen opomin vsem, da izpregledajo, kam bomo prijadrali, ako bo večina železničarjev stala izven razredne organizacije, zanašajoč se na milost od zgoraj.

Železničarji, ali res hočete postati popolnoma brezpravni? Ali hočete postati sužnji? Ako tega nečete, vstopite vsi brez odlašanja v edino pravo razredno organizacijo, v Ujedinjeni Savez, da si v njegovih vrstah ugrabljene pravice zopet priborite.

Intervencije v bolniški blagajni.

Naši sodrug železničarji! Naše zahteve za nastavitve po šefu enega zobozdravnika v Ljubljani in Mariboru. — Zahtevamo nastavitve kirurga v Mariboru. — O zdravljenju v toplih in kopalniških naj v bodoče odloča upravni odbor. — Za zdravljenje v toplih naj se plača vse stroške.

Za prihodnje sejo bolniškega fonda so naši sodrug zopet predložili sledeče predloge:

Oblastna uprava humanitarnega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani.

Podpisani izvoljeni odborniki prosimo, da se v smislu § 25 Pravilnika

tekoma meseca septembra skliče seja oblastnega upravnega odbora, ki naj razpravlja po sledečih točkah:

1. Nastavitev še enega zobozdravnika v Ljubljani in ako se pokaže potreba tudi v Mariboru.

2. Ureditve povračila stroškov za zdravljenje v toplih in kopalniških

v smislu devetega od ministra saobračaja potrjenega zaključka glavne skupščine iz leta 1928, ki se glasi: Da se pomoči za banjska lečenja mogu davati po zaključku skupščine iz 1927. god., a večje samo u granicama budetske mogućnosti. Oblastna uprava je eno tako vlogo brez vsega odklonila ne da bi jo predložila odboru, da si bi morala vse te vloge zbirati in nato proti koncu budetskega leta odobriti primerna povračila. (3. seja upravnega odbora.)

3. Obravnava priložene vloge.

4. Razprava kako vporabiti letos odobrene kredite, da ne bodo ostali koncem leta neizrabljeni.

Oblastna uprava humanitarnih fondov
Ljubljana.

Podpisani izvoljeni člani oblastnega upravnega odbora si osvojamo staviti za prihodnje sejo sledeče predloge:

1. V peti seji oblastnega upravnega odbora dne 21. maja 1926 je bilo oblastni upravi dano generalno pooblastilo, da reši vse prošnje za zdravljenje v toplih in na morju v smislu izvida lekarske komisije odnosno šef zdravnika v lastnem delokrogu ter da naknadno poroča upravnemu odboru o vsaki dovolitvi. Ker se pa to ni izvršilo in se o dovolitvi zdravljenja na sejah sploh ni poročalo, predlagamo, da se dano poobla-

Poročilo delavskih zaupnikov.

Progovna sekcija Novomesto.

Zaupniki pri progovni sekciji Novomesto so predložili potom načelnika sledeče zahteve:

Gospodu načelniku progovne sekcije
Novomesto.

Delavski zaupniki progovne sekcije Novomesto si osvojajo staviti v imenu delavstva progovne sekcije sledeče predloge:

1. Progovna sekcija naj ukrene potrebne korake, da se bo v bodoče prazna mesta pri prometni službi in v skladiščih izpopolnjevala iz vrst progovnega delavstva; le v slučaju da progovni delavci ne bi reflektirali na premetitev k prometu, naj se sprejema delavce na novo. Ta predlog je utemeljen, ker progovni delavec sedaj nima nikakega izgleda, da bi prišel do nastavitve ampak je stalno privezan le na težko delo na prog, medtem ko je delavcu, ki je na novo sprejet k prometu, odprta pot do premikalne, kretniške ali vlakospremne službe in s tem tudi do nastavitve.

2. V slučaju slabega vremena naj se delavce, ako so že nastopili službo, zaposli pri drugih delih in se jim zaslužek plača.

3. Svoječasno se je tudi progovnim delavcem reduciralo urne plače

ter se zadnja leta sploh ne vrši regulacija plač, novi delavski pravilnik pa še ne bo kmalu stopil v veljavo, za to predlagamo, da bi progovnim delavcem se povišale urne plače sukcesivno ob sodelovanju delavskih zaupnikov.

4. Čezurno delo, ki se v interesu službe po nalogu predpostavljenih mora vršiti, naj se v smislu določb začasnega pravilnika odnosno zakona o zaščiti delavcev plača ob navadnih dneh s 50 odstotkov, ob nedeljah in praznikih pa s 100 odstotkov, ne pa da se pošilja delavce za to drugi dan domov.

5. Delavcem zaposlenim v predorih naj se določi nižji delavni čas (? ur ob plači za 8 ur in naj se jim povrne s 1. aprilom 1927 ukinjene predoske doklade.

6. Za progovno delavstvo naj se preskrbi primerno število inventarnih dežnih plaščev zlasti sedaj, ko bo nastopilo slabo vreme.

7. Ker je začasni delavski pravilnik še vedno v veljavi, naj predloži progovna sekcija direkciji imenovanje stalnim vse one delavce in profesionaliste, ki so vojaščine prosti in nad eno leto pri železnici. Vse te naj se predloži v sprejem v provizijski sklad.

8. Pri izplačilu naj se podeljujejo izplačilni listki brezplačno.

Konferenca izvoljenih zaupnikov progovnih sekcij.

Dnevni red:

1. Postavitev enotnih predlogov za delavstvo pri progovnih sekcijah.
2. Intervencija na direkciji in v Beogradu.

3. Navodila delavskim zaupnikom. Sodrug, ki ste bili izvoljeni na listi »Ujedinjenega saveza«, udeležite se konference sigurno.

Progovni delavci — člani — pridite.

Centrala USZJ.

Konferenca delavskih zaupnikov iz kurilnic.

Se vrši v nedeljo, dne 14. oktobra 1928 ob 8. uri dopoldne v prostorih centrale na Turjaškem trgu 2-IV v Ljubljani.

1. Položaj kurilniških delavcev in profesionalistov.

Nasilni odtegljaj za nabavljajčo zadrugo.

Centrala UJZJ je radi tega odtegljaja vložila v treh slučajih pritožbo na državni svet.

S. Petejana smo naprosili, da vložijo poseben predlog za finančni zakon za leto 1929-30. Centrala USZJ.

Zvezarji, primite Vašo gospodo v Beogradu.

Pred volitvami v bol. blagajno so zvezarji dvignili velikanski hrup in vik, kako Savez v bolniški blagajni slabo gospodari in kako trga železničarjem od ust, da bi kaj denarja prisedil za Beograd.

Malokdo je nasedel tem izmišljotinam, ki so imele edin namen, rešiti potaplajočo se zvezarsko barko, privezano kar na tri šleperje: strojevodsko, uradniško in profesionistovsko organizacijo. Nam je prav, da so se uradniki in profesionisti opredelili k zvezi, ker posledica itak ne bo izostala. Dolgo časa ne bodo mogli hoditi z zavezanimi očmi okoli, ko pa bodo odvrgli obvezo, bo razočaranje tem večje in — morda bo temu potem sledilo spoznanje, kam mora voditi tudi njihova pot. Savez železničarjev ni šel v volilno borbo z demagogijo, lažmi, ampak je odkrito povedal svoje mišljenje, dal pred celo javnostjo obračun o dosedanem delu ter istočasno začrtal pot za bodoče delo.

Sedaj pa pokažemo nekaj »uspelih« zvezarske gospode v Beogradu.

1. V svojem časopisu se jeze, da zdravniki predpisujejo slaba zdravila in da Savez nič ne ukrene. Kaj je ukrenil Savez, je znano slehernemu članu iz samostojnih predlogov, ki smo jih stavili na skupščinah. Kaj pa so gospodje zvezarji v centralnem odboru ukrenili?

Na seji bolniškega fonda dne 18. maja 1928 je bil oblastni upravni odbor obveščen o sledečem zaključku centralnega upravnega odbora:

»Da bi se na eni strani bolniški fond zaščitil pred nepotrebnimi izdatki in da bi se na drugi strani nudila članom vsa zdravila, ki so za lečenje bolezni potrebna, je centralni odbor sprejel sklep, da smejo zdravniki prepisovati specialna zdravila le, kadar jih ne morejo nadomestiti z

navadnimi zdravili. (Do tukaj je ta sklep v redu.) Nato pa se konča sklep s sledečim: Uprava naj pozove retaksatorje, da izberejo vse recepte, na katerih so predpisane specialitete, da bo šef-zdravnik izdal svoje mišljenje, ali so bila ta zdravila potrebna in da se zdravnika pozove na odgovornost ter da se mu eventualno predpiše povračilo.

Radovedni smo, koliko zdravnikov bo, ki se bodo na podlagi takih odlokov upali predpisati »res dobra zdravila«, kot jih naziva zveza.

2. Zobozdravljenje.

Na seji dne 15. junija 1928 so bili naši sodrug obveščeni o sledečem sklepu centralnega upravnega odbora:

Centralni upravni odbor je izdal sklep, da sme izvršiti na račun bolniškega fonda popravilo vsakega slabega zoba. Kar pa se tiče izdelave protez, pa se je centralni upravni odbor postavil na stališče, da se sme v breme bolniškega fonda izdelati proteza samo za one zobe, ki so za zvečenje hrane neobhodno potrebni.

Prevoz zdravnika.

Z dopisom štev. 894 od 5. julija 1928 je bil obveščen oblastni upravni odbor ljudljanski, da je centralni upravni odbor v seji dne 3. julija t. l. sklenil, da mora član fonda železničara) nositi tudi stroške za prevoz zdravnika.

Gospodje zvezarji bodo seveda krili svoje centralne upravne odbornike, češ, saj ti sklepi se dajo različno tolmačiti. Mi pa vemo iz prakse, da se je doslej še vsak odlok vedno izvajal le v škodo delavstva. Če smo na seji upravnega odbora kaj sklenili v interesu železničarjev, je že prišel centralni odbor ter naš sklep razveljavil.

Gospodu revolucionarnemu marksistu Proboju, Maribor.

Ker ste smatrali zopet za potrebno, me počastiti v vašem žurnalu »Enotnost« s kupico nesramnih namigavanj in razbijaških napadov na naše strokovne organizacije, sem primoran v interesu naše strokovne organizacije vam odgovoriti s pripombo, da velja ta odgovor vam in vsem vam enakim »Probojem«!

1. Vse laži, ki jih trosite v »Enotnosti«, me ne zadenejo in me pustijo popolnoma mirnega, ker vem, da je že sleherni delavec, ki misli s svojo glavo, izpravišel komu služi »Enotnost« s tem, da vedno napada in blati delavske strokovne organizacije in čigav agent ste vi g. Proboj. Jasno ste pokazali svojo barvo s tem, da niti protestni shod ne morete pustiti pri miru, da bi pokazali solidarnost delavstva, ampak morate kapitalistom in upravi pokazati javno, da se ji protestov delavstva ni treba bati, ker bodele že vi poskrbeli s blatejem in lažmi, da se pokret ne bo konsolidiral — ker konsolidiran bi postal kapitalističnemu razredu nevaren in bi potem morda tudi vas enkrat potegnili v osredje — v borbo — kar pa vam očitno ne prija.

2. Kar se »mmmmmm shoda« tiče, vam povem le to, da je le v interesu kapitalizma (in najbrže tudi v vašem), da se vrše nepripravljeni protestni shodi, na katere pride niste 2000 samo kakih 500 ljudi, ker vse upravne in politične oblasti potem lahko poročajo na merodajna mesta, da železničarjev ni bilo na shodu ter da jih le »par nezadovoljnežev« hujška. Naša centrala pa stoji na stališču, da morajo biti protestni shodi res protestni shodi mas in ti so se in se bodo vršili, kadar bo za to dana potreba.

3. Kar se tiče »delanje reklame za oportunistem« na shodu, ker je govoril s. Petejan, morem ugotoviti le to, da se s. Petejan g. Proboju še nikdar ni šli, da bo na shodu govoril. Pri tem pa moram konstatirati za-

lostno dejstvo, da g. revolucionarni marksist Proboj ni čutil potrebe, da bi on (ki zna tako dobro kritizirati v »Enotnosti« mene in Petejana ter vidi in zna vse) nastopil na tem protestnem shodu kot glavni referent, da bi razgalil vsi krivičnost in dokazal svojo revolucionarnost. Potem ne bi bilo oportunistične reklame in meni ne bi bilo treba »lojalno« protestirati in »Enotnosti« bi vsaj dotično mesto (ki ga je sedaj porabila za Probojev dopis) lahko porabila za res pravo razredno vzgojo delavstva.

Kočno g. Proboj, da se ne bo komu delala krivica, pogledjte vendar pri tajniku podružnice I dopis od 15. septembra 1928 in kaj ta podružnica žali od centrale, preberite naš odgovor in če ste pošteni, bodele priznali, da ste delali vi krivico. Povdarjam le, da se nikdar nisem silil na mariborske shode, ampak sem prišel tja na izrečno zahtevo mariborskih zaupnikov in tako sem tudi sedaj prišel, ker se je »pri vas soglasno povdarjalo potrebo, da pride kot glavni referent s. Stanko od centrale«. Zagotavljam, da vam bom, g. Proboj, prihodnjic prepustil rade volje glavni referat, da vam bo dana možnost javno pokazati vašo revolucionarnost, ki se za enkrat skriva še za »anonimnostjo«, ter anonimno pogumno koraka naprej po jasno začrtani poti revolucionarnega marksizma.

eč pa vas je »hišna preiskava« zbudila iz spanja, vam povem, da so se vršile te hišne preiskave po vsej Sloveniji pri naših sodrugih funkcionarjih, da pa nikdo razen vas ni bil tako zloben in razbijaški, da bi hotel te preiskave naprti »socialpatriotom«, ampak je smatral, da so te preiskave povzročene po sedanjem režimu, da zamuš delavski pokret. Kdor pa hoče tu oprati režim s tem, da ga dela na preiskavah nedolžnega in hoče te preiskave zaračunati na

račun socialistov — pa je čisto navaden agent, ki je od kapitalistov poslan v delavske vrste, da dela razdor in razbija.

Zato sodrug! Pozor pred agent! Proč z razbijači enote železničarske organizacije.

Jurij Stanko, centralni tajnik USZJ.

Razno.

Kongres U. R. S. S.

V dne 14. in 15. oktobra 1928 se bo vršil v Zagrebu

redni kongres

Ujedinjenega radniškega sindikalnega saveza z dnevnim redom:

1. Poročila uprave in finančne kontrole
2. Sindikati in gospodarska politika.
3. Osemurni delavnik.
4. Dopolnitev statuta, poslovnika in pravilnika URSS.
5. Koalicijska svoboda.
6. Položaj delavstva in socialno-politične naloge sindikatov.
7. Zaščita omladine.

Na kongres URSS pošlje »Savez« šest delegatov.

Steklarska stavka

v Zagorju, Hrastniku, Sv. Križu, Straži in Paračini traja že skoro tri mesece. Steklarji so stopili v stavko, ker jih je podjetje v to prisililo. Če bi tega ne storili, bi bili postavljeni na stopnjo brezpravnih hlapcev. Kljub dolgotrajni stavki, kljub trdovratnosti g. Abela, je situacija stavka-jočih sveža in neupogljiva. Strajkbreherjev ni in to je v tem boju dokaz, da se steklarji vsi, prav vsi, zavedajo, da je zboljšanje ali poslabšanje v njihovih rokah. Steklarji prejemo redno podporo od Opčeg Radniškega Saveza Jugoslavije, ki vodi ta strajk z vzorno pomočjo podružnic tega Saveza.

Tudi Strokovna komisija je odobrila podporno akcijo za stavkajoče steklarje in kljub težkemu položaju delavstva, ki mora računati z vsakim dinarjem, ga desetkrat prej obrniti, preden ga izda, je že dosedaj nabrala lepe zneske.

Naš »Savez« je za podpore prispeval 5545 Din. — Sodrugi! Podprimo stavkajoče steklarje v njih borbi! Strnimo še trdnjše naše vrste!

Podružnice in zaupniki, pozor!

Ujedinjeni savez izda — kakor vsako leto — tudi letos

»Železničarski koledar«,

kateremu smo letos posvetili mnogo truda, tako da bo res vseboval vse nasvete in navodila ter tolmačenje raznih zakonov in predpisov.

Poleg običajnega koledarja, turnus-tabele, beležk, poštnih in brzojavnih tarif, voznega reda za Ljubljano, Maribor, Zagreb, Sarajevo, bo imel še vse podatke: iz zakona o drž. prometnem osebju, pokojniške predpise, tabele za izračun pokojnin, predpise iz bolniške blagajne, predpise o postranskih prejemkih, signalni pravilnik, Withworthove tabele za vijake in še razne druge praktične stvari.

Čim bo izšel novi delavski pravilnik, bo vsak kupec našega koledarja prejel brezplačno še poseben izvleček vseh važnih določil iz delavskega pravilnika in novega provizijskega fonda.

Kljub temu bogatemu gradivu bo stal naš »Železničarski koledar« le 10 Din. Naš koledar izide šele koncem oktobra 1928, na kar opozarjamo vse sodruge železničarje, da se ne bodo dali premotiti, da bi kupili kake manjvredne koledarje!

Vsakdo naj kupi le koledar, ki ga bo izdal U. S. Ž. J.!

Vsem podružnicam pa naročamo, da najkasneje do 5. oktobra sporoče centrali, koliko koledarjev naroče.

Centrala USZJ.

Vsem podružnicam in članom!

Mejač Lovro, signalna delavnica, Ljubljana, Vouk Marij, sprevoznik, Ljubljana gl. kol., Vahen Miha, sprevoznik, Ljubljana gl. kol. in Leban Ivan, prtljažnik, Ljubljana gl. kol. niso več člani Ujedinjenega Saveza železničarjev Jugoslavije. Brez izrecnega odobrenja centrale jih ne sme nobena podružnica ali sekcija na novo sprejeti za člane.

Centrala USZJ.

Priporočamo — zahtevajte
KOLINSKO
izorstno in zdravo
primes za kavo!

Posmrtnina in podpore.

Od 1. avgusta 1928 do 15. septembra 1928 so izplačane:

a) Podpore:	Din
Kalundar Maribor I	100.—
Križman, Maribor II	100.—
Holeček Ivan, post. del., Hrastnik	200.—
Koren Jože, premožar, Jesenice	200.—
Ključec, vdova ključav., Sisak	200.—
Sulejmanović Ahmed, Sarajevo	200.—
Živko Ivan, sprevoznik, Maribor	150.—
Visočnik Franc, km. del., Pragersko	250.—
Zorman Peter, kd. del., Ljubljana I	200.—
Derstvenšek Franc, prog. del., Krško	200.—
Križan Franc, delavec, Vuženica	200.—
Jurčević Ivan, Sarajevo	300.—
Hajdović Ando, Sarajevo	200.—
Unger Franjo, sprevoznik, Ljubljana	200.—
Mahaj Nikola, Sarajevo	200.—

b) Posmrtnina:

Djedović Hašim, radiona, Sarajevo	1.000.—
Škrabelj Franc, sprevoznik, Ljubljana	700.—
Mahaj Nikola, radiona, Sarajevo	500.—
Skupno	3.000.—

Do 1. avgusta izplačano 97.000.—
Skupno 102.725.—

Sodrugi! Ali si že član podpornega sklada za žrtve? Ali ne vidiš gorja onih, ki jih je uprava vrgla na cesto? Nočes podpreti bednik družin, če so v lakoti in bedi? Ali se tolažiš z mislijo, da Ti ne boš reduciran, ne boš bolan? Poglej! Savez je doslej samo na podporah in posmrtninah že izplačal nad 100.000 Din in s tem marsikje olajšal bedo! Pomagaj tudi Ti, prispevaj mesečno mal znesek!

Prijave za podporni sklad sprejemajo vsi blagajniki podružnic. Prijavi se še danes!

Pristopajte k glasbenemu društvu »Zarja«. Nameščenci okrožnega urada za zavarovanje delavcev organizirani v strokovni organizaciji »Saveza privatnih nameščencev Jugoslavije« so pristopili k »Zarji« kot ustanovni člani in sicer so plačali dve ustanovni letni v znesku Din 300.—.

Posnemajte sodrug! Naj bo »Zarje« član vsak delavec, vsaka delavska organizacija.

Odbor »Zarje«.

Občni zbor Delavsko-kmetijske matice r. z. z. o. z. v Ljubljani se sklicuje v nedeljo 14. oktobra 1928 ob 9. uri dopoldne v Delavskem domu Karl Marksov trg 2-II. nadstropje. Dnevni red: Likvidacija zadruge. V slučaju, da bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se uro pozneje vrši drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu zadružnikov. — Načelstvo Delavsko-kmetijske matice r. z. z. o. z., Ljubljana.

Preselitev knjižnice Delavske zbornice v Ljubljani. Knjižnica in čitalnica prosvetnega odseka Delavske zbornice v Ljubljani se preselita v nove prostore v palači Delavske zbornice na Miklošičevi cesti s 1. oktobrom. Ker se bo hkrati s preselitvijo preuredila knjižnica, bosta knjižnica in čitalnica do 15. oktobra zaprti za promet s strankami Upamo, da bodo delavci in nameščenci še v večjem številu obiskali knjižnico in čitalnico v novih prostorih.

Zahvala. Podpisani se zahvalim odboru Saveza železničarjev Jugoslavije, podružnica Rakek za nakazano mi podporo 200 Din med mojo boleznijo. — Ivan Zvegljč.

Sodrugi! Zakaj še nimaš saveznega znaka? Ali se bojiš javno pokazati, da si član razredno bojevne organizacije? Znak dobiš pri podružničnem blagajniku!

Pridobivajte nove člane za našo organizacijo!